

Meerhout Peerdsstraat fase 2

Nota proefsleuvenonderzoek: Verslag van Resultaten.

Titel

Nota proefsleuvenonderzoek Meerhout, Peerdsstraat: Verslag van Resultaten

Auteur(s)

Celine de Ruiter

Erkende archeoloog

2019/00002 INDAR bv

2024/00014 Celine de Ruiter

2025/00005 Sebastien De Molenaer

Projectnummer INDAR BV

2023-360

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2026A441

Plaats en datum

Beerse, 4/02/2026

Voorblad

Referentie kaart Beerse 1939: Cartesius.

© INDAR bv. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming.

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
1.1.	Beschrijvend gedeelte	3
1.1.1.	Administratieve gegevens	3
1.1.2.	Onderzoeksopdracht	6
1.1.3.	Aanleiding.....	8
1.1.4.	Archeologische verwachting	9
2.	Proefsleuvenonderzoek	10
2.1.	Administratieve gegevens	10
2.2.	Werkwijze en strategie	10
2.2.1.	Algemene bepalingen	10
2.2.2.	Specifieke methodologie	10
2.2.3.	Uitgevoerde methodologie en afwijkingen van de opgestelde methodologie	12
2.3.	Assessmentrapport	17
2.3.1.	Assessment aardkundige opbouw	17
2.3.2.	Assessment sporen en structuren	22
2.3.3.	Assessment vondsten	26
2.3.4.	Assessment stalen	26
2.3.5.	Conservatieassessment	26
2.4.	Besluit	26
2.4.1.	Datering en interpretatie	26
2.4.2.	Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen	27
2.4.3.	Beantwoording onderzoeksvragen.....	27
2.4.4.	Samenvatting.....	30
3.	Lijst met figuren	31
4.	Bibliografie	32
5.	Bijlagen	33

I. INLEIDING

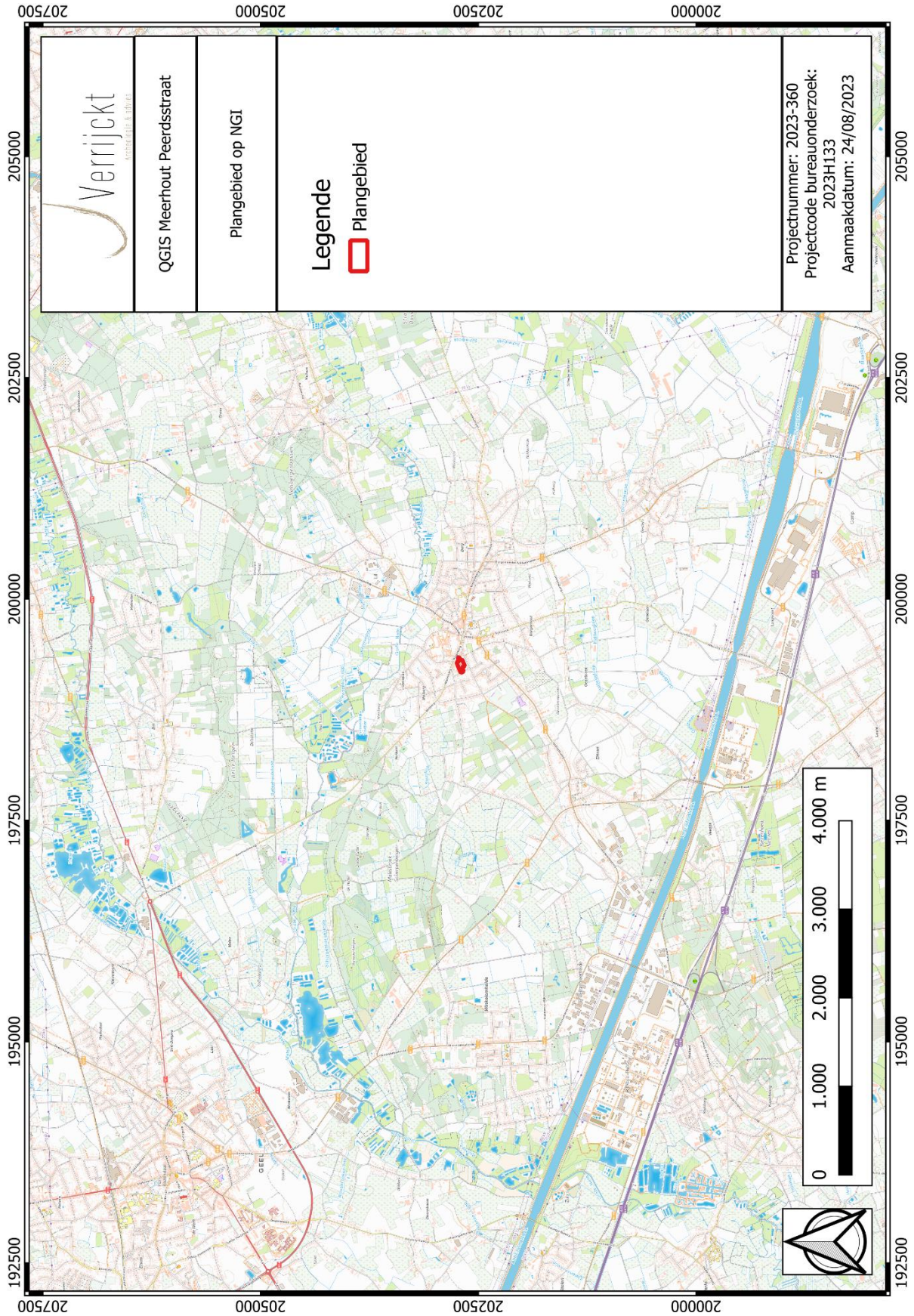
1.1. Beschrijvend gedeelte

1.1.1. Administratieve gegevens

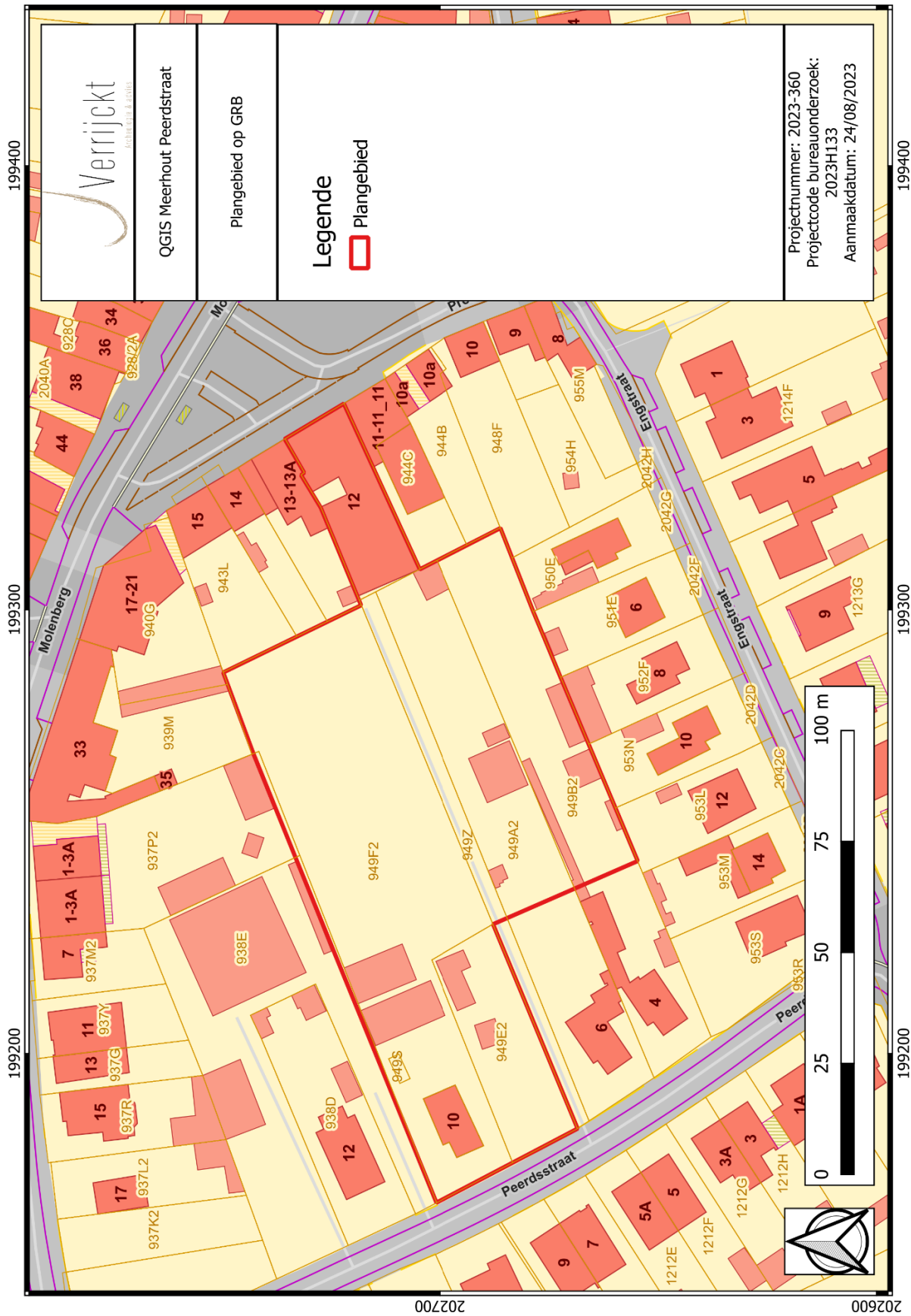
Projectcode INDAR		2023-360
Projectcode Onroerend Erfgoed		2026A441
Locatie	Provincie	Antwerpen
	Gemeente	Meerhout
	Straat	Peerdsstraat
Kadastrale gegevens	Gemeente	Meerhout
	Afdeling	1 (Meerhout)
	Sectie	B
	Percelen	949S, 949F2, 949E2, 949Z, 949A2, 949B2
Coördinaten	X-min, Y-min	199098.9514503239, 202609.50606983734
	X-max, Y-max	199359.202123346, 202770.30810355363
Oppervlakte plangebied		Ca. 8.111m ²
Oppervlakte bodemingreep		Ca. 8.111m ²
Oppervlakte fase 2		Ca. 2.480 m ²
Erkend Archeoloog		2019/00002 INDAR BV
<p>Alle plannen die in dit document gebruikt worden, zijn afkomstig van de catalogus van Geopunt Vlaanderen¹ of het portaal Databank Ondergrond Vlaanderen², tenzij anders vermeld wordt.</p>		

¹ GEOPUNT VLAANDEREN 2025 – administratief, historisch, orthofotografisch

² DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN 2025 – geografisch

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart

Figuur 2: Plangebied op kadastrakaart (GRB)

1.1.2. Onderzoeksopdracht

De aanleiding van het vooronderzoek met ingreep in de bodem kadert in de uitvoering van het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota Verrijckt, J. 2023: *Archeologienota Meerhout Peerdsstraat: Verslag van Resultaten*, met ID 27667 en projectcode 2023H133. Deze archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de geplande verkaveling langsheen de Peerdsstraat te Meerhout. Dit vooronderzoek met ingreep in de bodem maakt onderdeel uit van het archeologisch vooronderzoek in het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014.

Bij de opmaak van de archeologienota werd een bureauonderzoek uitgevoerd. In dit bureauonderzoek werd een archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied. Op basis van de resultaten van deze verwachting en de geplande bodemingrepen werd een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem, in de vorm van een proefsleuvenonderzoek opgelegd. Hierbij is in een eerste fase de noordelijke helft van het plangebied al onderzocht aan de hand van een proefsleuvenonderzoek. Deze is terug te vinden in de nota DE MOLENAER, S. & DE RUITER, C. 2025. Nota proefsleuvenonderzoek Meerhout, Peerdsstraat. Met ID35426 en projectcode 2025K115.

Dit onderzoek heeft tot doel om archeologische sites op te sporen, hun bewaringstoestand en eventuele bedreiging te evalueren. Er wordt gekeken of deze archeologische waarden verstoord worden én of er een potentiële kenniswinst te behalen is bij verdere onderzoeken binnen het plangebied. Het uiteindelijke doel is het formuleren van een advies hoe deze mogelijke archeologische waarden beschermd of onderzocht dienen te worden, of wordt het plangebied vrijgegeven. Dit advies is bindend van zodra de nota is goedgekeurd door Onroerend Erfgoed.

Op basis van het bureauonderzoek werden enkele onderzoeksvragen geformuleerd die minimaal beantwoord moeten worden:

Bodem en paleolandschap

- Welke bodemhorizonten worden in de boringen of profielen aangetroffen en wat is de genese ervan? Welke zijn de bodemprocessen die hiermee geassocieerd worden?
- Wat is de relatie tussen deze bodemhorizonten en het omliggende landschap?
- Vertegenwoordigen deze horizonten relevante archeologische niveaus?
- Indien deze horizonten relevante archeologische niveaus omvatten:
  - Wat is de aard van dit niveau?
  - Heeft dit niveau een duidelijke begrenzing?
  - Kan dit niveau gedateerd worden?
  - Zijn er aanwijzingen dat dit niveau geassocieerd kan worden met een archeologische site?
  - Wat is de bewaringstoestand van dit niveau?
  - Wat is de impact van de geplande graafwerken op dit niveau?

Sporenbestand

- Zijn er sporen aanwezig? Wat is de aard en de datering van de sporen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Wat is de relatie tussen de bodem, de archeologische sporen en de landschappelijke context?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)? Is er een relatie met omliggende vindplaatsen?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

Impact geplande bodemingrepen

- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle - archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?

Motivatie en bepalingen mogelijk verder archeologisch onderzoek

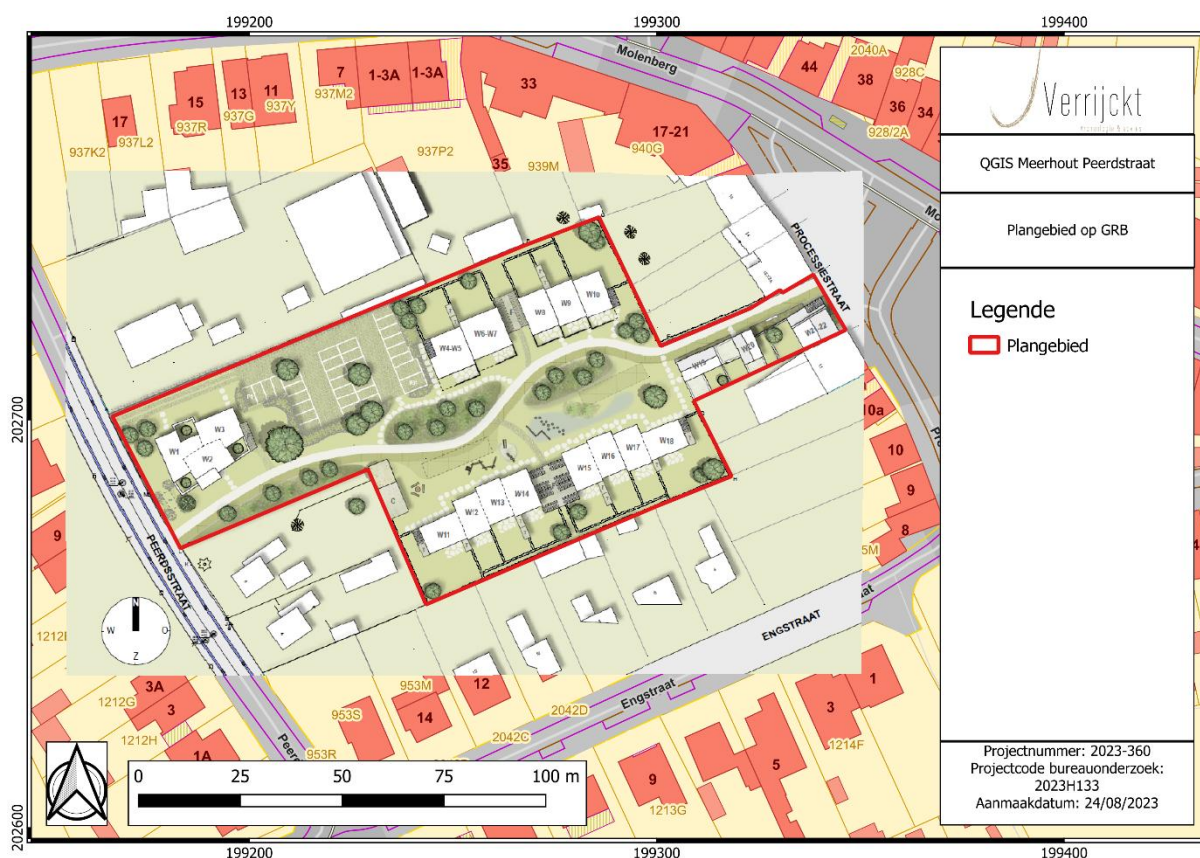
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
- Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
- Wat is de financiële impact van eventueel vervolgonderzoek?

Het onderzoeksdoel is bereikt wanneer op basis van het vooronderzoek met ingreep in de bodem een uitspraak kan worden gedaan over de aard, omvang en bewaringstoestand van de archeologische waarden in het plangebied. Hieraan dient een advies gekoppeld te worden voor vrijgave van het terrein, een opgraving of behoud in situ.

1.1.3. Aanleiding

De aanleiding van het vooronderzoek is de aanvraag van een omgevingsvergunning voor een verkaveling langsheen Peerdstraat te Meerhout.

De opdrachtgever plant op het terrein een nieuw woonproject na de algemene sloop van de aanwezige bebouwing. Hierbij wordt een nieuwe wegenis aangelegd die vertrekt vanaf een aangrenzende, nog te ontwikkelen project. Langsheen deze wegenis worden 22 woningen opgericht en een parking met 31 plaatsen voorzien. Algemeen kan aangenomen worden dat de woningen zelf op een diepte van minstens 80 cm (vorstvrije zone) gefundeerd worden. Bij elke woning hoort een privaatieve tuin. De tuinzone kan ingericht worden met structuren zoals extra bergingen, zwembad, ... waardoor men niet kan garanderen dat deze gevrijwaard blijven van toekomstige bodemingrepen. Langs de wegenis wordt een groene zone voorzien. De exacte funderingsdieptes van de weg zijn nog niet gekend. Vermoedelijk zal de zone van de weg tot een diepte van 150 cm beneden het maaiveld worden afgegraven. Onder de weg wordt riolering geplaatst. Bij de geplande werkzaamheden worden eventuele archeologische waarden vernietigd.

Figuur 3: Inplantingsplan van de toekomstige inplanting op GRB-kaart³

³ VERRIJCKT 2023.

1.1.4. Archeologische verwachting

Het plangebied ligt in de huidige gemeente Meerhout, net buiten de historische bewoningskern. Landschappelijk gezien ligt het terrein op een hoogte op grotere afstand van waterlopen. Op de bodemkaart is het terrein gekarteerd als een zeer droge zandbodem met dikke antropogene humus A horizont. Dit is een typisch fenomeen buiten bewoningskernen waarbij de omliggende akkers in de late middeleeuwen of vroegmoderne periode met pluggen bemest zijn. Hierdoor kunnen oudere sites goed bewaard zijn vanwege de vrijwaring van modernere verstoring door funderingen of ploegwerkzaamheden. In de omgeving zijn archeologische resten gekend sinds de steentijd.

Door de ligging van het terrein op een heuvel en op ruime afstand van waterlopen, dus buiten een gradiëntzone, is dit gebied minder aantrekkelijk voor bewoning uit het paleo- en mesolithicum. Het potentieel op het aantreffen van artefactensites is dan ook laag.

Sinds de introductie van de landbouw in het neolithicum is de ligging van het plangebied geschikt voor akkerbouw. In de omgeving, op een gelijkaardige topografische ligging, is dan ook al een Romeinse site gekend. Verder zijn er resten bekend uit de metaaltijden en middeleeuwen. Het is ook in de middeleeuwen dat Meerhout ontstond. De kans dat er bewoning is geweest op het plangebied sinds het neolithicum is zeker mogelijk en de kans op het aantreffen van een sporensite uit de periode van het neolithicum tot en met de vroegmoderne periode is dan ook matig tot hoog.

De cartografische bronnen tonen dat het terrein net aan de rand van de bebouwingskern van Meerhout ligt. Sinds zeker eind 18de eeuw is het terrein aan de oostelijke straatzijde bebouwd. Hierdoor is de archeologische verwachting voor de postmiddeleeuwen hoog.

De opdrachtgever plant op het terrein een nieuw woonproject na de algemene sloop van de aanwezige bebouwing. Hierbij wordt een nieuwe wegenis aangelegd die vertrekt vanaf een aangrenzende, nog te ontwikkelen project. Langsheen deze wegenis worden 22 woningen opgericht en een parking met 31 plaatsen voorzien. Algemeen kan aangenomen worden dat de woningen zelf op een diepte van minstens 80 cm (vorstvrije zone) gefundeerd worden. Bij elke woning hoort een privatieve tuin. De tuinzone kan ingericht worden met structuren zoals extra bergingen, zwembad, ... waardoor men niet kan garanderen dat deze gevrijwaard blijven van toekomstige bodemingrepen. Langs de wegenis wordt een groene zone voorzien. De exacte funderingsdieptes van de weg zijn nog niet gekend. Vermoedelijk zal de zone van de weg tot een diepte van 150 cm beneden het maaiveld worden afgegraven. Onder de weg wordt riolering geplaatst. Bij de geplande werkzaamheden worden eventuele archeologische waarden vernietigd binnen het volledige plangebied.

Op basis van bovenstaande archeologische verwachting kan een potentieel op kennisvermeerdering geformuleerd worden. Gelet op het ontbreken van goed onderzochte, grootschalige archeologische onderzoeken in de omgeving van het plangebied, is er een hoog potentieel op kennisvermeerdering aanwezig.

2. PROEFSLEUVENONDERZOEK

2.1. Administratieve gegevens

Projectcode INDAR	2023-360
Projectcode Onroerend Erfgoed	2026A441
Erkend archeoloog	2025/00005 Sebastien De Molenaer
Veldwerkleider	Sebastien De Molenaer
Betrokken actoren	Tom Debontridder
Datum uitvoering	02/02/2026

2.2. Werkwijze en strategie

2.2.1. Algemene bepalingen

Een proefsleuvenonderzoek is bij uitstek de methode om archeologische sporensites te onderzoeken. Hierbij worden transecten doorheen het landschap aangelegd tot op het eerste relevante archeologische niveau.

De algemene bepalingen van een proefsleuvenonderzoek, zoals vastgesteld in de Code van Goede Praktijk, zijn hier van toepassing.

2.2.2. Specifieke methodologie

In het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota Verrijckt, J. 2023: Archeologienota Meerhout Peerdsstraat: Verslag van Resultaten, met ID 27667 en projectcode 2023H133 is volgende methodologie opgenomen:

Voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek, mag de sloop niet ondergronds plaatsvinden. Ondergrondse funderingen, vloeren en kelders blijven zitten tot aan de start van het proefsleuvenonderzoek OF de funderingen, kelders en vloeren worden verwijderd onder begeleiding van een archeoloog voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek.

In totaal dienen er binnen het plangebied 4 proefsleuven aangelegd te worden met een noordoostzuidwest oriëntatie. De proefsleuven hebben een totale lengte van 435 m waarmee er in totaal 870 m² oftewel 10,7 % van het plangebied onderzocht wordt.

De proefsleuven worden, indien nodig, aangevuld met kijkvensters zodat een totale dekking van 12,5% van de totale te onderzoeken oppervlakte bekomen wordt. Deze kijkvensters worden dusdanig aangelegd dat een duidelijk beeld verkregen wordt omtrent de aan- of afwezigheid, bewaring en aard van eventuele archeologische sites.

De aanleg van deze sleuven gebeurt met een graafmachine met een gladde graafbak van 1,80 m tot 2 m breed. Het eerste vlak wordt aangelegd op een eerste leesbaar archeologisch niveau. Indien er meerdere archeologische niveaus aanwezig zijn, wordt elk niveau apart geregistreerd en gewaardeerd.

Een selectie van de sporen wordt gecoupeerd, zodat een beantwoording van de onderzoeksvragen mogelijk is. In diepe sporen zoals waterputten en waterkuilen wordt een boring geplaatst om een evaluatie van de bewaringstoestand en type van spoor mogelijk te maken. Per sleuf wordt machinaal een profielput aangelegd. Deze profielputten worden door een assistent-aardkundige beschreven conform de code goede praktijk.

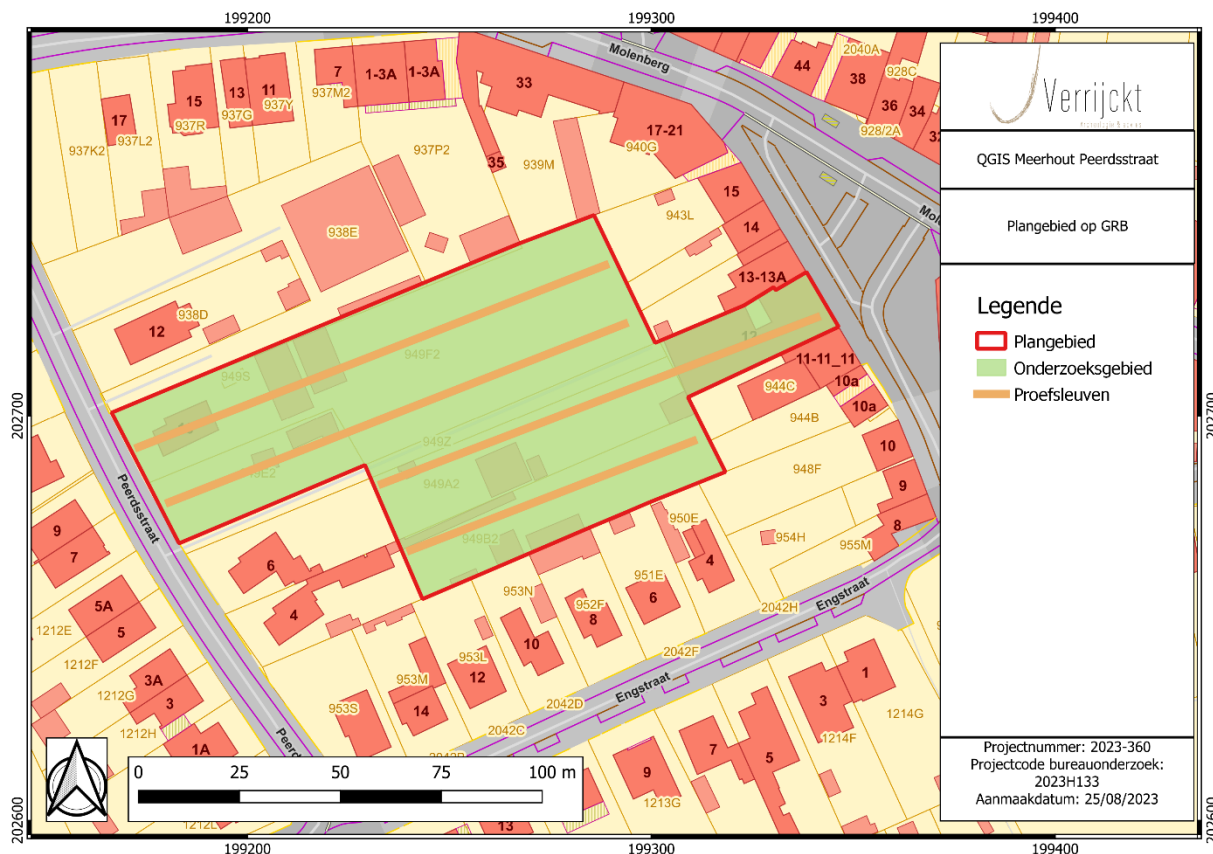
Alle sporen worden onderzocht door middel van een metaaldetector. Hierbij wordt geregistreerd welke sporen een signaal geven. Eventuele vondsten die zich aan de oppervlakte bevinden of aan het licht komen tijdens het couperen worden ingezameld.

Gelet op de archeologische verwachting is de aanwezigheid van een prehistorische site weinig waarschijnlijk, maar kan nooit worden uitgesloten. Hierdoor dient tijdens de graafwerken aandacht te worden geschonken aan eventuele concentraties van lithische artefacten. Indien er lithische artefacten worden aangetroffen, moet er een inschatting worden gemaakt of het om verspreide, losse vondsten gaat of om concentraties van lithisch materiaal. Steentijd artefacten worden individueel ingemeten, ingezameld en bestudeerd door een specialist.

Na afloop van het proefsleuvenonderzoek worden alle aangelegde sleuven en kijkvensters gedicht. Hierbij mag de graafmachine niet over de aangelegde vlakken rijden. Kwetsbare sporen (bijvoorbeeld graven) worden afgedekt door een doek of plastic en worden op een hoger liggend niveau gemarkeerd (bijvoorbeeld door een houten paaltje). Hierdoor kunnen deze sporen bij een eventueel vervolgonderzoek snel opgespoord worden en gevrijwaard worden van eventuele verstoringen.

De veldwerkleider moet voldoen aan de voorwaarden zoals gesteld in de Code Goede Praktijk. Tevens dient de veldwerkleider te beschikken over 150 dagen veldwerkervaring.

Het onderzoek is succesvol wanneer een gefundeerde uitspraak kan worden gedaan over de aan- of afwezigheid, de aard en omvang van een archeologische site.

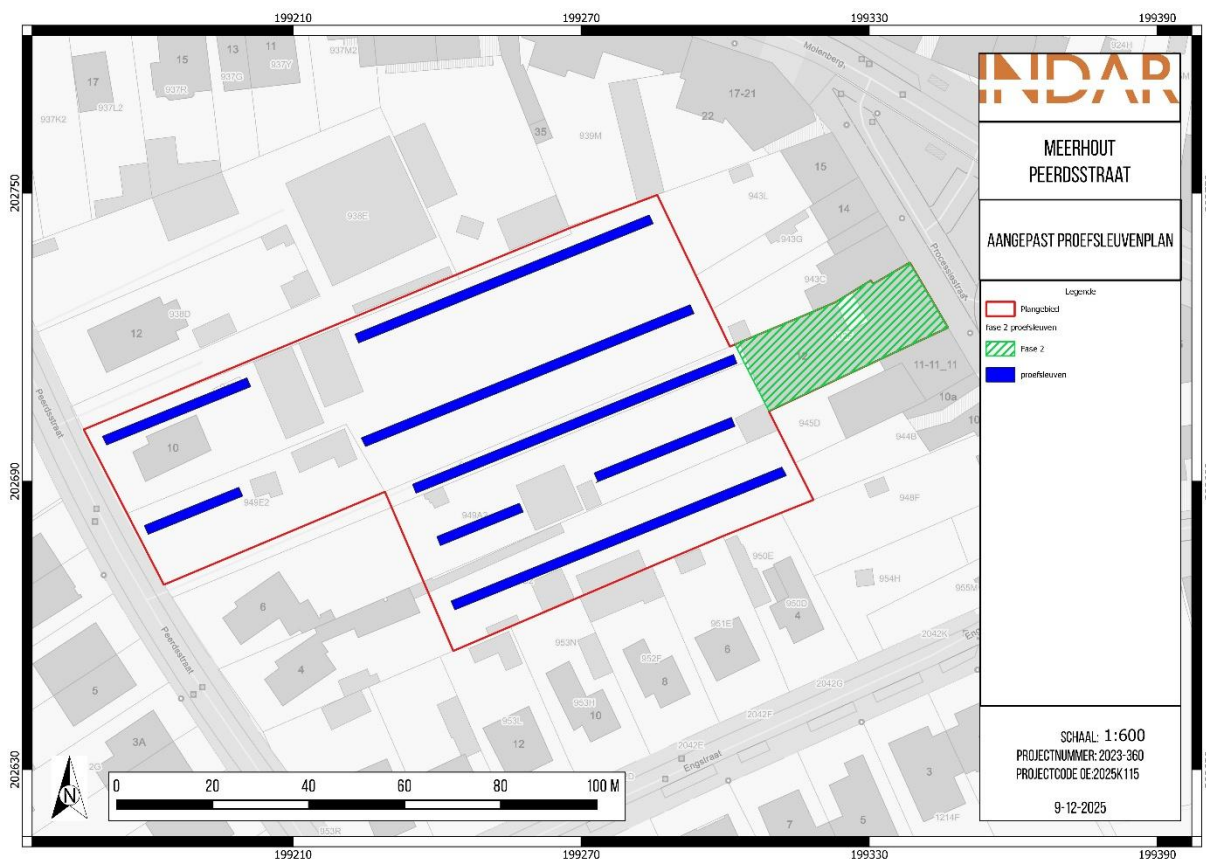

Figuur 4: Plangebied op kadasterkaart (GRB) met weergave van de geplande proefsleuven⁴

2.2.3. Uitgevoerde methodologie en afwijkingen van de opgestelde methodologie

Voor aanvang van het proefsleuvenonderzoek werd in overleg met de opdrachtgever een nieuw sleuvenplan opgesteld. Dit om de werken in de geplande fasering van de opdrachtgever te laten doorgaan. In het nieuwe sleuvenplan wordt de uiterst noordoostelijke zone in een tweede fase onderzocht, gezien de afbraakwerken van het gebouw pas in de laatste fase van de werken gaat gebeuren. Verder worden drie van de vijf proefsleuven onderbroken door nog bestaande gebouwen. In het nieuwe plan worden dus 8 proefsleuven voorzien met een noordoostzuidwest oriëntatie.

⁴ Verrijckt 2023.

Figuur 5: Nieuw sleuvenplan op GRB

Tijdens de uitvoering van het proefsleuvenonderzoek diende afgeweken te worden van het voorgestelde sleuvenplan. Tijdens het proefsleuvenonderzoek in december (fase 1) werd besloten het onderzoek op te delen in twee fases. Voor fase 1 werd de noordelijke helft van het plangebied onderzocht, voor fase 2 de zuidelijke strook en de daarboven liggende zone in het zuidwesten (zie figuur 6). Tijdens fase 2 zijn er twee werkputten aangelegd. Op dat moment waren de gebouwen al gesloopt, waardoor het mogelijk was om ook op deze plekken vooronderzoek uit te voeren. Enkel in het westen was nog een gebouw aanwezig (nummer 12), waardoor dit deel niet onderzocht kon worden. In totaal werd er 248m² onderzocht door middel van het proefsleuvenonderzoek. Dit komt overeen met 10% van de totale oppervlakte van fase 2 van het plangebied en 13,3 % van het onderzoekbare oppervlak.

Figuur 6: Het plangebied opgedeeld is twee fases op orthofoto.

Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd op maandag 2 februari 2026 onder leiding van erkend archeoloog Sebastien De Molenaer en archeoloog Tom Debontridder. De sleuven werden aangelegd door middel van een kraan van 21 ton, op rupsbanden met een gladde kraanbak van 2m breed. De teelaarde werd laagsgewijs verdiept tot op het eerste archeologische niveau. Bij het verdiepen van de teelaarde werd elke laag afgespeurd op eventuele vondsten. De sleuven en aangetroffen sporen werden gedocumenteerd door middel van overzichtsfoto's. Verspreid over het terrein werden enkele profielputten aangelegd, teneinde een goed beeld te verkrijgen van de aanwezige bodemopbouw. Deze profielen werden gefotografeerd en ingetekend.

Alle aangelegde sleuven, aangetroffen sporen, profielen en hoogtes werden ingemeten door middel van een GPS. Indien een spoor zich tegen de putwand bevond, werd het werkputprofiel opgeschoond om de relatie tussen het spoor en de bodemhorizonten te registreren. Sporen-, foto- en vondstenlijsten werden digitaal geregistreerd in het veld. Gebruik makend van een GIS omgeving werden de verzamelde data verwerkt tot een gedetailleerd en overzichtelijk grondplan.

Figuur 7: Terreinfoto's tijdens de uitvoer van het proefsleuvenonderzoek

Figuur 8: Zicht op werkput 1 (links) en het kijkvenster van werkput 1 (rechts)

Figuur 9: Zicht op werkput 2

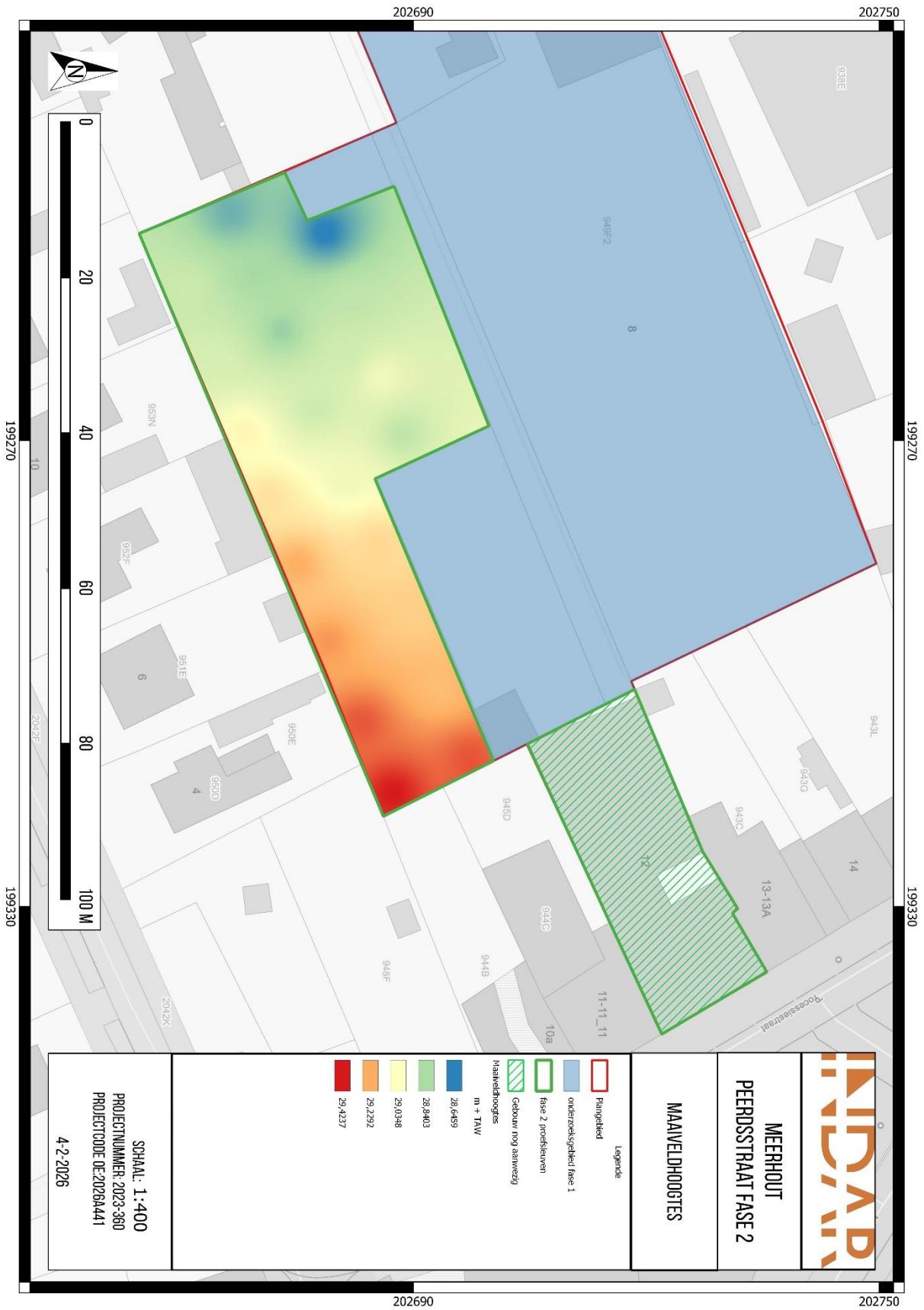

2.3. Assessmentrapport

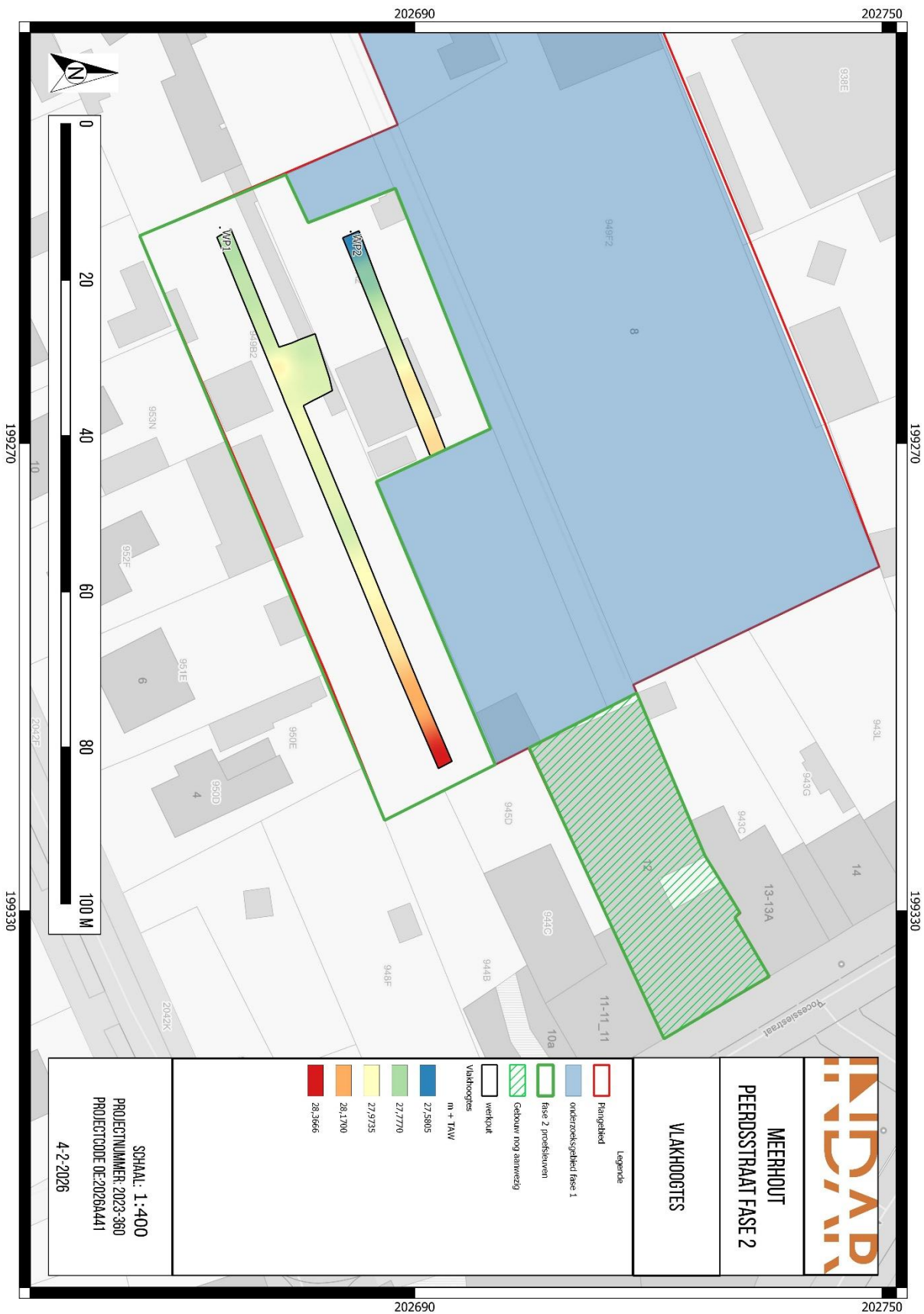
2.3.1. Assessment aardkundige opbouw

Het terrein ligt op een hoogte in het landschap waar Meerhout ontstond. Op 500 meter ten noordwesten loopt de Kwachtloop terwijl de Grote Nete op 750 m ten noorden stroomt. De Wachtloop ligt op 570 m ten noordwesten van het plangebied. De waterlopen horen geomorfologische tot de Depressie van de Schijns Nete. Dit gebied wordt gekenmerkt door westoost gerichte ruggen en dalen. Het reliëf varieert beperkt tot maximum 5 m. Een uitzondering hierop is de heuvelrug ten zuiden van Meerhout die meer dan 15 m boven de omgeving uitsteekt. Morfologisch gezien hoort deze rug tot de Heuvels van Lummen, vergelijkbaar met het Hageland. Tenslotte kunnen er tussen de valleien duinophoppingen voorkomen.

De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 15 en 35 m + TAW. De gemeten maaiveldhoogtes bevinden zich tussen de 28,6 en 29,5 m + TAW. Hierbij loopt het op van zuidwest naar noordoost. Dit is vergelijkbaar met de gemeten maaiveldhoogtes in fase 1. Ook de vlakhoogtes geven een vergelijkbaar beeld. Hierbij zijn de waarden gemeten tussen de 27,5 en 28,4m +TAW, waarbij het tevens oploopt van het zuidwesten naar het noordoosten.

Figuur 11: Plangebied op het digitale terreinmodel (DTM) met weergave van de maaiveldhoogtes

Figuur 12: Plangebied op het DTM met weergave van de vlakhogtes

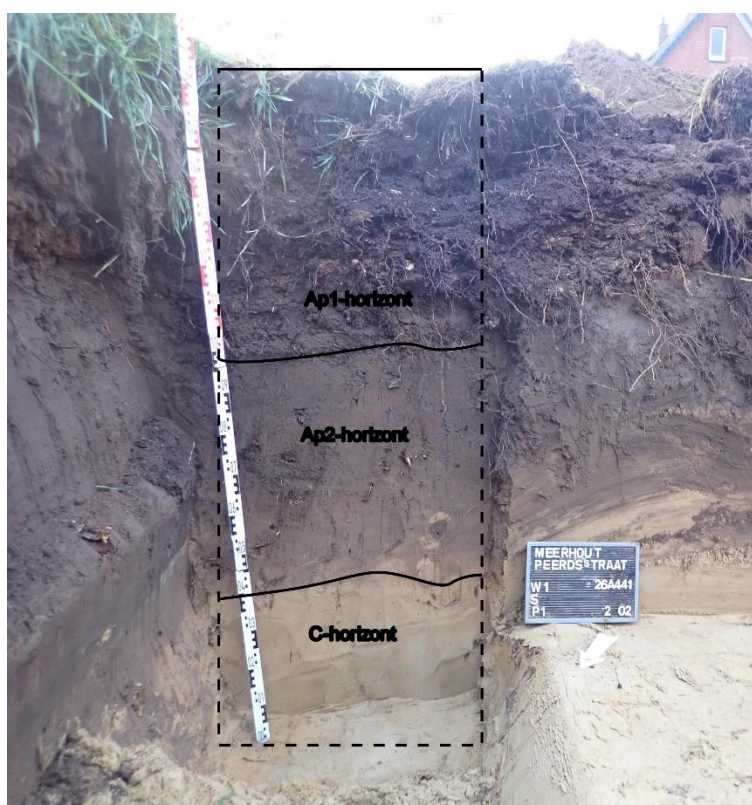

Verspreid over het terrein werden twee profielen opgeschoond waarbij zowel een AC-bodemopbouw als een A-BC-C bodemopbouw werd aangetroffen.

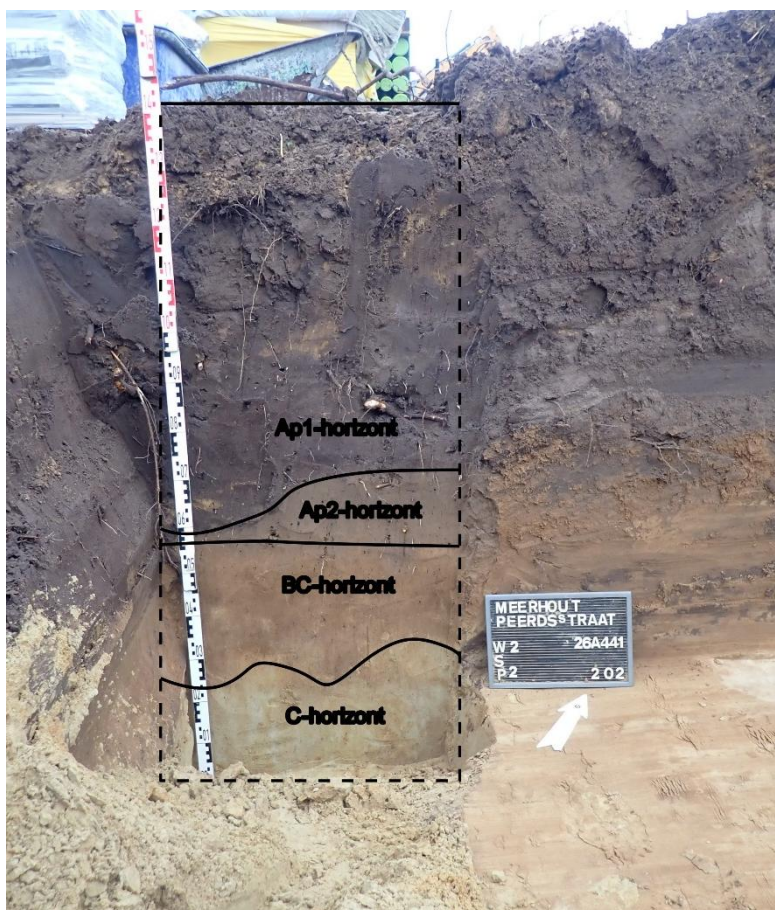
Bij profiel 1 zijn twee Ap-horizonten te herkennen, welke samen een dikte hebben 120 cm. De horizonten onderscheiden van elkaar voornamelijk door de humeuze inmenging. De Ap1-horizont bestaat uit bruin tot donkerbruin zand met inmenging van wortels. De Ap2-horizont heeft tevens een bruine kleur, maar veel minder inmenging van wortels. Wel is er baksteen aanwezig in deze laag. De C-horizont begint op een diepte van 120 cm onder het maaiveld en bestaat uit geel zand.

Bij profiel 2 zijn er twee Ap-horizonten, een BC-horizont en een C-horizont te herkennen. De Ap1-horizont bestaat uit donkerbruin zand met inmenging van wortels en heeft een dikte van ca. 90 á 100 cm. Daaronder is een licht bruingrijze Ap2-horizont te herkennen. De BC-horizont begint op een diepte van 105 cm onder het maaiveld en bestaat uit beigebruin zand. De C-horizont bestaat uit geel zand en begint op een diepte van 137 cm onder het maaiveld.

De profielen komen overeen met de aangetroffen bodem in de eerste fase van het onderzoek. Tevens komt de bodemopbouw overeen met de bodemkaart van Vlaanderen, welke aangeeft dat er een zeer droge zandbodem met dikke antropogene humus A-horizont aanwezig is.

Figuur 14: Profiel 1 op foto en op tekening (© INDAR Bv)

Figuur 15: Profiel 2 op foto en op tekening (© INDAR Bv)

2.3.2. Assessment sporen en structuren

In werkput 1 werden 2 recente verstoringen aangetroffen, welke herkend kon worden aan de donkere, losse en verrommelde vulling.

Figuur 16: Zicht op een verstoring in werkput 1

Verspreid over het terrein zijn 17 sporen aangetroffen. De sporen kunnen geïnterpreteerd worden als greppels, kuilen en paalkuilen.

Spoor 1,5,7,12,13 en 17 kunnen geïnterpreteerd worden als greppels. Hierbij is duidelijk te zien dat de greppel van spoor 5 doorloopt naar het noorden en eenzelfde greppel betreft als spoor 13. Ditzelfde geldt voor spoor 7 en 12. Deze greppels lopen tevens zichtbaar in de zone van fase 1. Daarnaast is het mogelijk dat spoor 1 en 17 ook tot dezelfde greppel behoren, dit is echter niet met zekerheid te zeggen. Beide greppels lopen in noordoost-zuidwestelijke richting.

De overige sporen kunnen geïnterpreteerd worden als kuil of paalkuil (S2 t/m4, 6, 8 t/m11, 14 t/m 16). Spoor 16 is tijdens het proefsleuvenonderzoek gecoupeerd. Dit betreft een paalkuil met een breedte van 21cm en een diepte van ca. 22 cm, met een lichtbruine vulling.

Alle sporen bevatten een lichtbruine vulling en komen sterk overeen met de ijzertijd sporen welke zijn aangetroffen in het vooronderzoek en de opgraving van fase 1. Gezien de hoeveelheid sporen en de sterke vergelijking met de sporen uit fase 1, is ervoor gekozen om één spoor te couperen ter controle. Overige sporen zullen verder onderzocht worden aan de hand van een vlakdekkende opgraving.

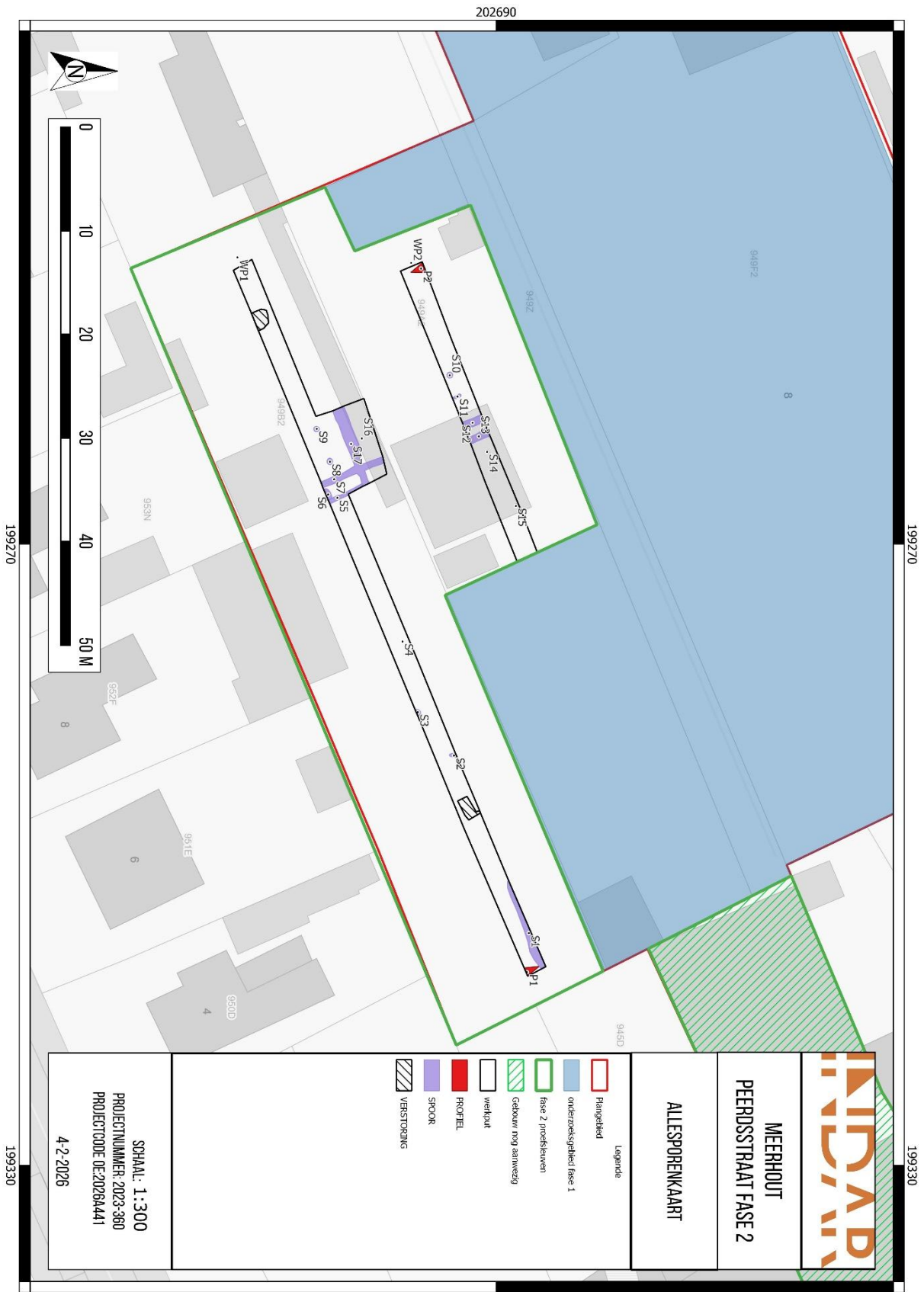
Figuur 17: Vlakfoto's van de greppels van spoor 7 (links) en spoor 17 (rechts)

Figuur 18: Vlakfoto's van spoor 2 (links, kuil) en spoor 14 (rechts, paalkuil).

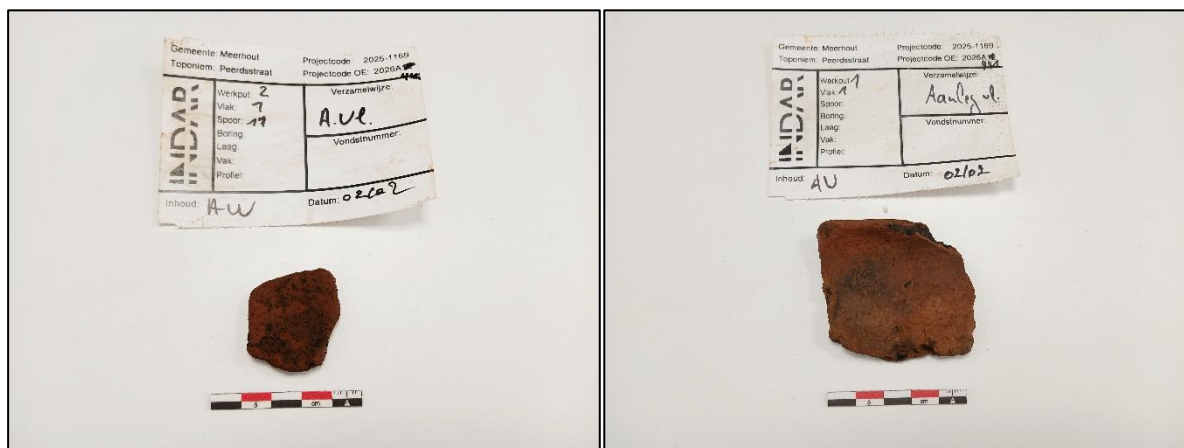
Figuur 19: Vlakfoto (links) en coupefoto (rechts) van spoor 16.

Figuur 20: Allesporenkaart op GRB

2.3.3. Assessment vondsten

Bij de aanleg van het vlak zijn er twee vondsten aangetroffen. Het betreffen beide handgevormde aardewerkfragmenten, welke gedateerd kunnen worden in de ijzertijd. V1 is afkomstig uit de greppel van spoor 17. V2 is aangetroffen tijdens de aanleg van het vlak, maar niet in een spoor. Mogelijk is dit een losse vondst door het ploegen van het terrein in het verleden. In fase 1 zijn tevens vondsten aangetroffen welke vermengd zaten in ploeglaag boven het archeologisch vlak.

Figuur 21: De aangetroffen vondsten tijdens het proefsleuvenonderzoek van fase 2

2.3.4. Assessment stalen

Er werden geen sporen aangetroffen waarbij vullingen aanwezig waren die relevant zijn voor staalname. Natuurwetenschappelijk onderzoek en conservatie zijn hierdoor niet nodig.

2.3.5. Conservatieassessment

Niet van toepassing.

2.4. Besluit

2.4.1. Datering en interpretatie

Tijdens het vooronderzoek met ingreep zijn antropogene sporen aangetroffen, welke in verband zijn te brengen met de archeologische site van fase 1, ten noorden van het huidige onderzoeksgebied. In totaal zijn er 17 sporen aangetroffen verspreid over het onderzoeksgebied. De aangetroffen sporen kunnen geïnterpreteerd worden als greppels, kuilen en paalkuilen. Aan de hand van de vulling, welke sterk te vergelijken is met de sporen uit fase 1, en het vondstmateriaal kunnen de sporen gedateerd worden in de ijzertijd.

2.4.2. Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Het proefsleuvenonderzoek te Meerhout, Peerdsstraat fase 2 leverde 17 sporen op, welke sterk overeenkomen met de sporen van de archeologische site uit fase 1, ten noorden van het huidige onderzoeksgebied. Hierdoor is het kennisvermeerderingspotentieel erg groot. Verder onderzoek in de vorm van een vlakdekkende opgraving is noodzakelijk. Hierbij zal tevens de zone in het westen van het plangebied worden meegenomen. Hierbij staat op dit moment nog een gebouw dat afgebroken moet worden. Doordat er in fase 1 en 2 een groot aantal sporen is aangetroffen, is de kans groot dat de archeologische site ook hier doorloopt.

2.4.3. Beantwoording onderzoeksvragen

Bodem en paleolandschap

- Welke bodemhorizonten worden in de boringen of profielen aangetroffen en wat is de genese ervan? Welke zijn de bodemprocessen die hiermee geassocieerd worden?

Binnen het onderzoeksgebied van fase 2 is zowel een AC-bodemopbouw als een A-BC-C-bodemopbouw aangetroffen. Bij beide profielen is een dikke Ap-horizont aangetroffen, dat wijst op het ploegen van de bodem.

- Wat is de relatie tussen deze bodemhorizonten en het omliggende landschap?

De dikke A-horizont wijst erop dat het onderzoeksgebied in gebruik geweest als landbouwgrond.

- Vertegenwoordigen deze horizonten relevante archeologische niveaus?

- Ja.

- Indien deze horizonten relevante archeologische niveaus omvatten:

- Wat is de aard van dit niveau?

Het betreft de top van de C-horizont, waarin de sporensites het best leesbaar zijn.

- Heeft dit niveau een duidelijke begrenzing?

De C-horizont begint tussen de 120 en 137 cm onder het maaiveld.

- Kan dit niveau gedateerd worden?

De eolische afzettingen zijn terug te brengen tot het laat-pleistoceen (weichseliaan).

- Zijn er aanwijzingen dat dit niveau geassocieerd kan worden met een archeologische site?

Ja, de grondsporen die zijn teruggevonden duiden op de aanwezigheid van een archeologische site.

- Wat is de bewaringstoestand van dit niveau?

De bewaringstoestand van het niveau is goed. Er zijn slechts een beperkt aantal verstoringen aangetroffen.

- Wat is de impact van de geplande graafwerken op dit niveau?

De geplande graafwerken zullen het niveau verstoren.

Sporenbestand

- Zijn er sporen aanwezig? Wat is de aard en de datering van de sporen?

Ja, verspreid over het terrein zijn verschillende sporen aangetroffen. Het betreft kuilen, paalkuilen en greppels. Hiervan wordt de datering in de ijzertijd verwacht.

- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?

De bewaringstoestand van de sporen is over het algemeen goed.

- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

Er zijn heden geen structurele verbanden uit op te maken. Structurele verbanden kunnen echter niet uitgesloten worden bij een verder vlakdekkend onderzoek.

- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

Gezien de vergelijkende vulling van alle sporen, behoren deze waarschijnlijk tot een periode.

- Wat is de relatie tussen de bodem, de archeologische sporen en de landschappelijke context?

Het plangebied ligt op een overgang van een lage naar hoge zone binnen het landschap. Daarnaast ligt het plangebied op ca. 400m van een aftakking van de Grote Nete. Dit kan een ideale plek zijn voor mensen om te wonen of activiteiten uit te voeren in de ijzertijd. Dit hebben de aangetroffen sporen als uitgewezen, welke zijn aangetroffen in fase 1. Daarnaast ligt het plangebied dichtbij het huidige centrum van Meerhout, dat erop kan wijzen dat dit door de eeuwen heen altijd een interessante plek is geweest voor de mensen.

- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)? Is er een relatie met omliggende vindplaatsen?

De aangetroffen sporen kunnen gedateerd worden in de ijzertijd. Hoewel er geen structuren zijn aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek in fase 2, kunnen de sporen wel in verband gebracht worden met de sporen uit fase 1. Daarnaast zijn er meerdere vindplaatsen in de nabije buurt aangetroffen, dat wijst op een wijdt gebruik van het gebied.

- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?

De aangetroffen sporen hebben een goede bewaringstoestand, daarnaast zijn er weinig verstoringen aanwezig binnen fase 2 van het plangebied. De afgebroken gebouwen hebben tevens voor weinig verstoring van het archeologisch vlak gezorgd.

- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

De archeologische site binnen het plangebied heeft een hoge archeologische waarde, gezien de hoeveelheid aangetroffen sporen. Daarnaast sluit het aan bij de aangetroffen sporen in fase 1, waardoor het kennisvermeerderingspotentieel alleen maar groter wordt.

Impact geplande bodemingrepen

- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle - archeologische vindplaatsen?

Binnen het plangebied wordt de bouw van nieuwe woonhuizen met aangrenzende tuinen gepland. Hierbij zal de waardevolle archeologische vindplaats verstoord worden.

- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?

Het is hierbij niet mogelijk om de sporen *in situ* te bewaren. Er zal een opgraving moeten uitgevoerd worden.

- *Motivatie en bepalingen mogelijk verder archeologisch onderzoek*

- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:

- Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?

Het betreft de gehele zone van fase 2. Dit is een zone in het zuidelijke deel van het plangebied en daarnaast een afzonderlijke zone in het westen van het plangebied. Dit betreft in totaal een oppervlakte van 2.480 m². Het archeologisch vlak zit hier op een diepte tussen de 120 en 137 cm onder het maaiveld.

- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?

Deze aspecten worden verder toegelicht in het programma van maatregelen.

- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?

De vraagstellingen zijn opgenomen in het programma van maatregelen.

- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Dit wordt verder toegelicht in het programma van maatregelen.

- Wat is de financiële impact van eventueel vervolgonderzoek?

Op vraag van de opdrachtgever werd geen kostenraming mee opgenomen in dit document.

2.4.4. Samenvatting

Op 2 februari 2026 is het proefsleuvenonderzoek fase 2 uitgevoerd aan de Peerdsstraat in Meerhout.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn er 2 werkputten aangelegd. Hierbij is zowel een AC- als A-BC-C-bodemopbouw aangetroffen. Het archeologisch niveau ligt tussen de 120 en 137 cm onder het maaiveld. Tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem zijn 17 sporen aangetroffen, welke te interpreteren zijn als greppels, kuilen en paalkuilen. Er zijn twee handgevormde aardewerkscherven aangetroffen, welke dateren uit de ijzertijd. Daarnaast komen de sporen sterk overeen met de aangetroffen sporen in het vooronderzoek en de opgraving van fase 1, ten noorden van het huidig onderzoeksgebied. De opgraving van fase 1 heeft een archeologische site uit de ijzertijd opgeleverd, waardoor de zone van fase 2 met de aangetroffen sporen een hoog kennispotentieel heeft.

Indar Archeologie & Advies adviseert dan ook verder onderzoek in de vorm van een vlakdekkende opgraving over het gehele terrein van fase 2. Dit betreft een oppervlakte van 2.480 m².

3. LIJST MET FIGUREN

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart	4
Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB)	5
Figuur 3: Inplantingsplan van de toekomstige inplanting op GRB-kaart	8
Figuur 4: Plangebied op kadasterkaart (GRB) met weergave van de geplande proefsleuven.....	12
Figuur 5: Nieuw sleuvenplan op GRB	13
Figuur 6: Het plangebied opgedeeld is twee fases op orthofoto.....	14
Figuur 7: Terreinfo'ts tijdens de uitvoer van het proefsleuvenonderzoek.....	15
Figuur 8: Zicht op werkput 1 (links) en het kijkvenster van werkput 1 (rechts)	15
Figuur 9: Zicht op werkput 2	15
Figuur 10: Uitgevoerd proefsleuvenonderzoek op GRB	16
Figuur 11: Plangebied op het digitale terreinmodel (DTM) met weergave van de maaiveldhoogtes	18
Figuur 12: Plangebied op het DTM met weergave van de vlakhoogtes	19
Figuur 13: Plangebied op bodemkaart met weergave van de aangelegde bodemprofielen	20
Figuur 14: Profiel 1 op foto en op tekening (© INDAR Bv)	21
Figuur 15: Profiel 2 op foto en op tekening (© INDAR Bv)	22
Figuur 16: Zicht op een verstoringen in werkput 1	22
Figuur 17: Vlakfoto's van de greppels van spoor 7 (links) en spoor 17 (rechts)	23
Figuur 18: Vlakfoto's van spoor 2 (links, kuil) en spoor 14 (rechts, paalkuil).....	23
Figuur 19: Vlakfoto (links) en coupefoto (rechts) van spoor 16.	24
Figuur 20: Allesporenkaart op GRB	25
Figuur 21: De aangetroffen vondsten tijdens het proefsleuvenonderzoek van fase 2	26

4. BIBLIOGRAFIE

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2019. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0)*, Brussel.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2026. *Geoportaal*. Available at: <https://geo.onroerendergoed.be>.

BEYAERT, M. et al., 2006. *België in kaart. De evolutie van het landschap in drie eeuwen cartografie*, Brussel: Uitgeverij Lannoo.

CAI, 2026. *Centraal Archeologisch Inventaris*. Available at: <http://cai.onroerendergoed.be/>.

CARTESIUS, 2026. *Cartesius*. Available at: www.cartesius.be.

DE MOLENAER, S. & DE RUITER, C. 2025. *Nota proefsleuvenonderzoek Meerhout, Peerdsstraat*. Met ID35426 en projectcode 2025K115.

DE MOOR, G. & MOSTAERT, F., 1993. *Geomorfologische kaart van België 1:50000*.

DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN (DOV) 2026. Available at: www.dov.vlaanderen.be

GEOPUNT, 2026. *GEOPUNT VLAANDEREN*.

IOE, 2026. *Inventaris Onroerend Erfgoed*. Available at: <https://inventaris.onroerendergoed.be>.

VERRIJCKT, J. 2023: *Archeologienota Meerhout Peerdsstraat: Verslag van Resultaten*, met ID 27667 en projectcode 2023H133.

Voorblad:

CARTESIUS, 2025. *Cartesius, Kaartlaag 1939* Available at: http://www.cartesius.be/arcgis/home/webmap/viewer.html?url=https://wmts.ngi.be/arcgis/rest/services/seamless_carto__default__3857__800/MapServer&lang=nl

5. BIJLAGEN

-Fotolijst

-Sporenlijst

-Vondstenlijst

-Allesporenkaart